

Justitiedepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Stockholm 2013-10-16

Remissvar "Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet", SOU 2013:39.

Tack för att .SE (Stiftelsen för Internetinfrastruktur) fått möjlighet att lämna svar på remiss av utredningen.

Följande är .SE:s remissvar och synpunkter på utredningsförslagen i SOU 2013:39, Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet. .SE begränsar sitt yttrande till de delar av förslaget som vi utifrån vår verksamhet och urkund finner det mest angeläget att kommentera.

Allmänt

Generellt är .SE:s bedömning att förslagen i utredningen går mycket längre än vad EU-konventionen kräver. I konventionen finns enligt vår bedömning inte någonting av den karaktär som kräver ny eller omarbetad lagstiftning för att Sverige ska kunna ratificera förslaget. Snarare förefaller det som om man tar konventionen till intäkt för att kunna göra förändringar i lagstiftning som man har velat göra oavsett.

I ljuset av den pågående övervaknings- och avlyssningsdebatten i spåren av den så kallade Snowden-affären är det enligt .SE inte tillräckligt utrett varför datalagringen i praktiken ska utökas till att omfatta mer eller mindre alla verksamheter som tillhandahåller en IT-tjänst och varför systemansvariga tekniker ska göras personligt ansvariga och därmed kan komma att hamna i konflikt med sin arbetsgivare och sina kolleger (med stöd av något som inte kan betraktas som något annat än en särskild angiveriparagraf).

Förslag om kriminaliseringar av rasistisk eller främlingsfientlig natur

.SE tillstyrker utredningens förslag när det gäller kriminaliseringar av rasistisk eller främlingsfientlig natur och att det inte behövs ny lagstiftning i dessa frågor eftersom tryckfrihetsbrotten hets mot folkgrupp och uppvigling redan uppfyller kraven på vad som ska vara straffbelagt. Det finns inget behov av att göra ytterligare begränsningar i yttrandefriheten.

Föreläggande att lämna information för husrannsakan i it-miljö

Enligt artikel 19.4 i konventionen ska det finnas en möjlighet att förelägga en person som har kunskap om ett datorsystem att lämna den information som behövs för att möjliggöra husrannsakan i it-miljö. Utredningens bedömning är att de befintliga svenska reglerna om vittnesförhör inför rätta under en förundersökning uppfyller konventionens krav, men har trots det föreslagit en möjlighet att förelägga en individ att lämna upplysningar (t.ex. lösenord, åtkomstkoder och dekrypteringsnycklar) inom ramen för en husrannsakan för att underlätta för de brottsutredande myndigheterna.

Det finns skäl att anta att det vid husrannsakan och beslag av lagrade uppgifter kommer att innebära att en hel del överskottsinformation att lämnas ut, till exempel genom att allt innehåll på en hårddisk kopieras och inte bara det som berör den aktuella brottsmisstanken. Är hårddisken dessutom krypterad kan enligt förslaget ska även lösenord och krypteringsnycklar kunna begäras ut.

Trots att utredningen alltså har kommit fram till att den föreslagna möjligheten till föreläggande inte krävs för att Sverige ska kunna tillträda konventionen så går utredningen vidare med förslaget, och motiverar det med att det enligt polis och åklagare finns ett praktiskt behov av att införa den möjligheten till föreläggande som det här är fråga om. Samtidigt presenterar utredningen inte någon analys av vilka integritets- eller andra risker förslaget innebär. Bara för att det gör polisarbetet enklare i någon mening innebär inte att skälen för att införa en sådan möjlighet till föreläggande till fullo är utrett, först måste konsekvenserna av detta belysas utförligare.

Enligt .SE:s mening innebär den föreslagna "angiveriparagrafen" att man skapar en konflikt mellan till exempel en arbetstagares skyldigheter mot sin huvudman och det föreläggande som rättsvårdande myndigheter presenterar, i synnerhet som uppgiftslämnaren åläggs tystnadsplikt. Ett föreläggande att lämna information som möjliggör en husrannsakan i it-miljö är som vi uppfattar det ett betydande ingrepp för den person som föreläggs och måste framför allt bedömas utifrån allvaret av det brott det är fråga om.

Skärpt straffskala för dataintrång

.SE anser att det är relevant att införa en särskild straffskala för grovt dataintrång, det bidrar förhoppningsvis till att åtgärder lättare kan ställas i relation till allvaret av ett brott.

Enligt uppdrag,

Anne-Marie Eklund Löwinder

Säkerhetschef